

Έχασε τη μάχη το “μαύρο διαμάντι” της Σάντος και της Εθνικής Βραζιλίας

Ν.Ξ.

Έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 82 ετών ο μεγαλύτερος καλλιτέχνης του ποδοσφαίρου, ο Βραζιλιάνος **Έντσον Αράντες ντου Νασιμέντου**, ο θρυλικός **Πελέ**.

Δίκαια ονομάστηκε μάγος της μπάλας ο άνθρωπος που δοξάστηκε σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης για το ταλέντο του.

Συμμετείχε στα τρία από τα πέντε παγκόσμια κύπελλα που έχει κατακτήσει η “Σελεσάο”, η Εθνική Βραζιλίας. Είναι ο μόνος μέχρι στιγμής ποδοσφαιριστής που έχει τρία παγκόσμια κύπελα στο ενεργητικό του. Το **1958** στη Σουηδία, που έπαιξε σε ηλικία 17 χρονών δίπλα στον Γκαρίνσσα, το **1962** στη Χιλή και, βέβαια, το **1970** στο Μεξικό με την καλύτερη Εθνική Βραζιλίας όλων των εποχών -κατά πολλούς, την καλύτερη ομάδα που έχει μέχρι στιγμής περάσει από Παγκόσμιο Κύπελο: Φελίς(1), Μπρίτο(2), Πιάτσα(3), Κάρλος Αλμπέρτο(4, αρχηγός), Κλοντοάλντο(5), Εβεράλντο(16), Ζαΐρζίνιο(7), Ζέρσον(8), Τοστάο(9), Πελέ(10), Ριβελίνο(11).

Στο ενδιάμεσο, στο Παγκόσμιο Κύπελο του **1966** τον είχαν σακατέψει με σκληρό παίξιμο. Η Βραζιλία είχε αποκλειστεί τότε με ήττες από την Ουγγαρία και από την Πορτογαλία των Εουσέμπιο, Κολούνα, Αουγκούστο, Τόρες, Σιμόες κ.λπ.

Στις δεκαετίες του '60 και του '70 στις γειτονιές και τις αλάνες της Ελλάδας, μετά από κάποια ποδοσφαιρική νίκη οι πιτσιρικάδες συχνά κάναν έναν άτυπο "γύρο του θριάμβου" σηκώνοντας τα χέρια και φωνάζοντας ρυθμικά *"Η ομάδα του Πελέ -Η ομάδα του Πελέ"*.

Ο Πελέ απογείωσε τη φαντασία στο άθλημα, είχε αέρινη ντρίπλα, ξαφνικές αλλαγές ρυθμού, σχεδίου και κατεύθυνσης, αξιοθαύμαστη ενιαία διαδικασία κοντρόλ-πάσας ή κοντρόλ-σουτ, κυρίως όμως είχε συλλογικότητα στο παιχνίδι, ήταν αριστοτέχνης της πάσας. Έβλεπε όλο το γήπεδο, έβλεπε τρύπες και κενά εκεί που δεν υπήρχαν, είχε διαβήτη στα πόδια και εκμετάλλευση του κενού χώρου, 'δίδασξε' μάλιστα και την ντρίπλα χωρίς τη μπάλα (τη λεγόμενη "ντρίπλα της αγελάδας").

Τον τρόπο παιχνιδιού του Πελέ, ο **Ερίκ Καντονά** τον έχει παρομοιάσει με ποίηση. «Στα μάτια τα δικά μου, καλλιτέχνης είναι κάποιος που φωτίζει ένα σκοτεινό δωμάτιο», είχε αναφέρει, προσθέτοντας: «Δεν έχω ακόμα ανακαλύψει, ούτε θα μπορέσω να ανακαλύψω, τη διαφορά που έχει η πάσα του Πελέ στον Κάρλος Αλμπέρτο στον τελικό του Μουντιάλ του 1970, με την ποίηση του Αρθούρου Ρεμπώ. Και στις δύο, υπάρχει η ανθρώπινη γιορτή, μια έκφραση ομορφιάς που μας αγγίζει και μας δίνει το αίσθημα της αιωνιότητας.»

Το όνομα με το οποίο έγινε παγκόσμια γνωστός ο **Πελέ**, είναι άγνωστης προέλευσης και σίγουρα στην αρχή στον ίδιο δεν άρεσε. Αργότερα, όταν πια έγινε γνωστός με αυτό και, επιπλέον, έμαθε ότι στη Βίβλο υπάρχει σχετική λέξη και σημαίνει “θαύμα”, το αποδέχτηκε. Δύο είναι οι πιο γνωστές εικασίες για την προέλευσή του. Η πρώτη: Κάποτε, μικρός, στις

Τρες Κορασόες (Τρεις Καρδιές) της Πολιτείας Μίνας Ζεράις από όπου κατάγεται, είχε την τύχη να βρει μια μπάλα από δέρμα (pele στα πορτογαλικά). Η δεύτερη αναφέρει ότι ο ίδιος αποκαλούσε λανθασμένα "Πιλέ" αντί "Μπιλέ" τον τερματοφύλακα της Βάσκο ντα Γκάμα τον οποίο θαύμαζε.

Προσθέτουμε μία τρίτη, άγνωστη στη χώρα μας εκδοχή: Στα πορτογαλικά, pelada σημαίνει το ποδόσφαιρο που παίζεται με γυμνά πόδια, χωρίς παπούτσια. Συνεκδοχικά έτσι ονομάστηκε το βρώμικο παιχνίδι, το ανέντιμο ή στημένο. Ίσως γι' αυτό αρχικά δεν άρεσε στον ίδιο το όνομα Πελέ.

Η ομάδα του, η **Σάντος**, λίγες μέρες πριν τον θάνατό του άλλαξε το σήμα της, προσθέτοντας προς τιμήν του ένα στέμμα.

Αποχαιρετώντας τον, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο Πελέ δοξάστηκε για αυτό που ήταν **μέσα** στο γήπεδο, εκεί που ανακηρύχτηκε βασιλιάς του ποδοσφαίρου. Εκεί που η φαντασία στο ποδόσφαιρο της Βραζιλίας γνώρισε το απόγειό της, με τους απροσδόκητους συνδυασμούς, το 'κρύψιμο' της μπάλας, την ομαδικότητα. Τότε που τη σύνθεση της Σελεσάο δεν την καθόριζαν τα συμβόλαια των εταιριών που σπονσοράρουν τους παίκτες.

